

Богдан Николаев Динчев

"Откраднатото кипарисче"

Историята вероятно е една от най-значимите науки в човешкото общество. Може би не дава началото на нови изобретения като механиката, не създава нови елементи (или дори храни) като химията, не може да се бори с болестите като медицината, но прави доста повече. Тя съхранява известното на човека познание, за да може да се надгради в бъдеще. Представете си колко мъчителен би бил света, ако колелото трябваше да се изобретява наново всеки ден- бихме останали не по-развити от примати.

Историята ни показва откъде сме дошли и ни насочва накъде да поемем. Именно тя изгражда патриотичния дух и националното самосъзнание. Дори екзистенциално погледнато, моите житейски възгледи са строго свързани с тази наука... Защото човешкият живот е преходен и единственото, което ни остава е да се надяваме чрез делата си да влезем в историческите хроники, т.е. във вечността.

Затова трябва да почитаме героите от миналото, за да не остане техният подвиг забравен с надежда, че някой ще помни и нас.

Тези подвизи обаче трябва и да се напомнят. Благодарение на паметника с двете кипарисчета в град Лом, личността на полковник Стефан Илиев се откроява по-ярко в съзнанието ни. Проявената му самоотвержена храброст при битката за връх Червената стена през Първата световна война не ще избледнее. Благодарение на него контраатаката на върха е успешна и французите са прогонени-геройство, заради което героят заплаща с живота си.

Какво обаче се случва, когато миналото не се почита и най-малкото- не се уважава? Няма нищо по-примитивно и неблагодарно от това да се погазва паметта на хора, заради които ние сме тук днес. Които, ако не бяха съществували, сигурно щяхме да сме все още под турско робство или някакъв друг, съвършено различен развой на събитията, би ни елиминирал от хода на времето.

(Визирам случая, който беше разгласен в медиите преди години за ученици, гавреши се с портрети на Левски и Ботев. Същото се отнася и за тези, откраднали кипарисчето.)

Възникват въпросите: какво ли са мислили извършителите, каква ли извратена ценностна система притежават?

Бих казал, че вината идва от самите тях, но и от средата, която ги заобикаля. Някъде, където не се държи на миналото, национално самосъзнание трудно съществува. Там, където има глад, патриотизмът рядко се намира... но е и най-нужен. Растение може и да не израстне, но историята няма да се забрави.

И като последна утеха срещу такива хора остава-кипарисчето може и да се открадне, но паметната плоча трудно би се подместила.